
KARJALAISEN KÄSITYÖN PÄIVÄ NAUTELANKOSKEN MUSEOSSA LIEDOSSA LAUANTAINA 9.7.2022 KLO 13–16

Turun Karjalaseuran Käspaikkakerhon taitajat Tuula Ahtiainen ja Helena Nurmela valmistavat **lauantaina 9.7.2022 klo 13–16 Liedossa Nautelankosken museon myllärintuvassa** perinteisiä karjalaisia käsitöitä. Helena Nurmela kutoo verkkoa ja Tuula Ahtiainen tekee neulakinnasta, etupistokirjontaa sekä ketjuvirkkausta eli halkimatosta. Museossa on mahdollisuus seurata käsitöiden tekoa, kysellä tekniikoista ja halutessaan myös itse niitä kokeilla.

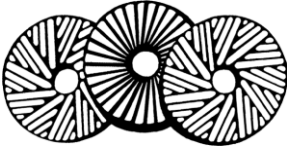
Ahtiainen ja Nurmela ovat molemmat Turun Karjalaseuran Käspaikkakerhon aktiiveja ja ainoita edelleen mukana olevia perustajajäseniä. Käspaikkakerho ylläpitää perinteisiä karjalaisia käsityömuotoja ja yrittää myös löytää tapoja käyttää vanhoja tekniikoita uudella tavalla. Käspaikkakerhon lisäksi Ahtiainen ja Nurmela kuuluvat Luostarinmäen museokorttelin Kultaisen Omenan Kiltaan ja ovat työskennelleet useita vuosia museossa perinnekäsitöitä tehden. Ahtiainen on opettanut vanhoja käsityötekniikoita ja esimerkiksi kirjoittanut tykkimyssyjä, Nurmela on tehnyt muun muassa käpypitsiä eli frivoliteeta.

Neulakinnas, etupistokirjonta ja ketjuvirkkaus

Neulakinnas tarkoittaa isokokoisella neulalla villalangasta ommeltua käsinettä. Tekniikka on tunnettu jo esihistoriallisella ajalla ja ollut pitkään osa karjalaista käsityöperinnettä. Tekniikalla on monta nimeä: neulakinnastekniikka, kinnasneulatekniikka, kinnasneulonta, kinnasompelu ja yhdellä puikolla neulominen tai neulaaminen.

Neulakinnas valmistetaan pujottelemalla lankaa suurella neulalla toinen toistensa läpi kulkeviksi silmukoiksi. Tuloksena on tasomainen tekstiilipinta, joka eroaa niin puikoilla neulotusta kuin virkatustakin. Valmis tuote on paksu ja tukeva, koska siinä on monta lankakerrosta päällekkäin. Jos käytetään ohutta lankaa ja suuria silmukoita, voidaan tekniikalla tehdä myös ohuita ja pehmeitä asusteita, jopa harvaa verkkomaista neulosta.

Karjalainen etupistokirjonta eli Karjalan kirjonta on luotosompelua, jossa pistot näyttävät samanlaisilta kankaan oikealla ja nurjalla puolella. Kirjontatyö on käytetty kaikkialla Karjalassa vaatteiden ja kodin tekstiilien koristelemiseksi. Kirjonta levisi Karjalaan oletettavasti keskiajan lopulla Venäjältä. Tyypillistä karjalaista kirjontaa ovat punaisella

langalla valkoiselle pellava- tai puuvillakankaalle tehdyt kukka-, lintu-, elämänpuu- ja ihmisaiheet sekä geometriset kuviot. Tunnetuin Karjalan kirjonnalla koristeltu tekstiili lienee käsipaikka, joka on pitkä ja kapea pyyheliina. Käsipaikat kuuluvat ortodoksiseen perinteeseen ja niillä on ollut arkisen käyttönsä lisäksi merkittävä rituaalinen käyttötarkoitus ihmiselämän eri vaiheissa syntymästä kuolemaan.

Ketjuvirkkaus tehdään kankaalle piirrettyä viivaa myöden. Apuna käytetään kirjontakehystä, joka helpottaa virkkaamista kankaan läpi. Lanka poimitaan kankaan alta ja vedetään langan päällä olevan silmukan läpi. Ketjuvirkkaus on ompelua nopeampaan, jos kangas ja koukku ovat tekniikkaan sopivia. Ketjuvirkkausta tehdään usein esiliinojen, käsipaikkojen, verhojen ja pöytäliinojen päihin. Tyypillisiä kuvioita ovat kasviaiheet ja kukkilintu.

Karjalaiset Liedossa

Toisen maailmansodan seurauksena Lietoon saapui noin 1 000 evakkoa luovutetun Karjalan alueilta Johanneksesta, Uudeltakirkolta, Koivistosta sekä Kurkijoelta. Eniten Lietoon saapui uusia asukkaita Johanneksesta ja Uudeltakirkolta. Liedon väestöstä lähes viidesosa oli tuolloin kotoisin Karjalasta. Nykyään Liedon Karjalaseura ry:een kuuluu Karjalasta Lietoon evakkona muuttaneiden lisäksi muita karjalaistaustaisia tai Karjalasta ja karjalaisuudesta kiinnostuneita lietolaisia. Karjalaseura on tehnyt yhteistyötä Liedon museon kanssa usean vuoden ajan ja järjestänyt Nautelakosken museossa erilaisia perinnepäiviä.

Käsityöpäivän järjestävät Liedon Karjalaseura ry. ja Liedon museo

Nautelankosken museon osoite: Nautelankoskentie 40, 21360 Lieto As.

Lisätietoja:
Liedon museo
puh. 050 593 1692
info@liedonmuseo.fi
www.liedonmuseo.fi